

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/188673,Krakowskie-uroczystosci-w-79-rocznicy-wybuchu-powstania-warszawskiego.html>
11.05.2024, 06:39

Krakowskie uroczystości w 79. rocznicę wybuchu powstania warszawskiego

1 sierpnia 2023 r., w 79. rocznicę wybuchu powstania warszawskiego, w Krakowie odbyły się tradycyjne uroczystości, współorganizowane przez oddział IPN. Tym razem w rześkim deszczu.

O 17.00, w godzinę „W”, na Rynku Głównym przed bazyliką Mariacką krakowianie i turyści uczcili minutą ciszy rocznicę rozpoczęcia powstania i jego bohaterskich żołnierzy. W mieście zawyły syreny alarmowe. Przedstawiciele Oddziału IPN w Krakowie, wśród nich zastępca dyrektora dr Michał Wenklar, uczestniczyli we mszy świętej odprawionej w bazylice Mariackiej oraz w uroczystościach z udziałem Wojska Polskiego przed Grobem Nieznanego Żołnierza na pl. Matejki. Rocznicowe obchody zorganizował krakowski IPN, wojewoda małopolski i Okręg Małopolska Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Godzina „W” i powstanie warszawskie

Na mocy rozkazu dowódcy Armii Krajowej gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora” powstanie warszawskie rozpoczęło się 1 sierpnia 1944 r. o 17.00 – godzinie „W”. Miało na celu wyzwolenie stolicy spod niemieckiej okupacji przed wkroczeniem Armii Czerwonej. Armia Krajowa i władze Polskiego Państwa Podziemnego zamierzały ujawnić się i wystąpić wobec Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (utworzonego w Lublinie i zależnego od Stalina) w roli gospodarza, jako jedyna legalna władza niepodległej Rzeczypospolitej.

Powstanie, planowane na kilka dni, upadło 3 października po 63 dniach walki. Zginęło od 16 tys. do 18 tys. żołnierzy AK i od 150 tys. do 180 tys. cywilów. Po kapitulacji Warszawa została doszczętnie zniszczona przez Niemców.

O ile pod względem militarnym powstanie zakończyło się klęską, o tyle pod względem politycznym miało ogromne znaczenie. Polacy zademonstrowali dążenie do odzyskania niepodległości. Powstanie warszawskie to był w istocie heroiczny bój o wolną Polskę, który na przyszłe dziesięciolecia stał się inspiracją dla żołnierzy i działaczy podziemia niepodległościowego oraz opozycjonistów w PRL.